

HARMONIZACE PROFESNÍHO A RODINNÉHO ŽIVOTA V KONTEXTU SOUDOBÝCH TRHŮ PRÁCE

Magdalena Kotýnková
NF VŠE v Praze

Obsah prezentace

- Změna závislosti mezi ekonomickým růstem a objemem a kvalitou pracovní síly v post – industriálních společnostech
- Změny obsahu a forem práce
- 70. léta minulého století: nové teoretické koncepty:
 - koncept přirozená míry nezaměstnanosti
 - koncept duálního trhu práce
 - koncept zaměstnatelnosti
- Vývoj na českém trhu práce:
 - změny v sektorové zaměstnanosti
 - vývoj nezaměstnanosti
 - flexibilita versus jistoty na českém trhu práce
- **Ženy na trhu práce a harmonizace profesního a rodinného života**

Změna závislosti mezi ekonomickým růstem a objemem a kvalitou pracovní síly v post – industriálních společnostech

- Industriální společnost:
 - pro ekonomický růst je rozhodující produkce materiálních statků závislá na objemu a kvalitě pracovní síly
- Post-industriální společnost:
 - pro ekonomický růst je rozhodující produkce znalostí, vědění, algoritmů a informační toky, přechod od přetváření hmoty k práci s informacemi
- Pracovně úsporné technologie
- Informační a komunikační technologie
- Končí „společnost práce“?

70. léta minulého století

- Nástup pracovně úsporných technologií
- Informační a komunikační technologie podporují procesy, které směřují od přetváření hmoty k práci s informacemi.
- Koncept tzv. přirozené míry nezaměstnanosti: nezaměstnanost je pojata jako přirozený jev
- Koncept duálního trhu práce: primární segment s kvalitními pracovními místy a sekundární segment s nejistými pracovními místy.
- Koncept zaměstnatelnosti: od „plné zaměstnanosti“ k zaměstnatelnosti

Segmentace trhu práce

Ekonomika domácnosti

Neaktivita

Nezaměstnanost

Šedá ekonomika

Tranzitní zaměstnání

Tradiční
zaměstnání

Daňový systém a
systém sociální
ochrany

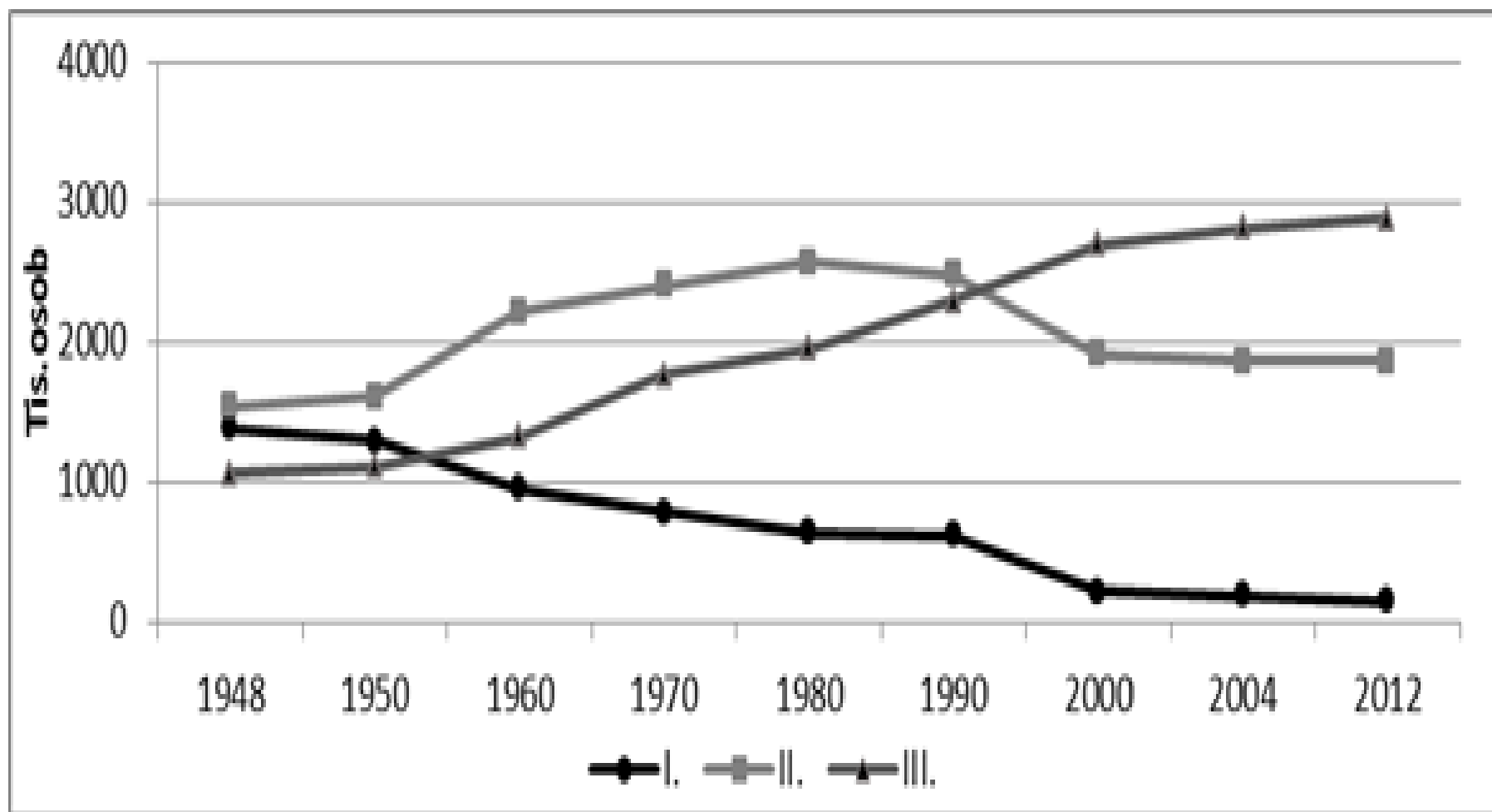
Kompetence,
lidský a sociální
kapitál,
zaměstnatelnost
a motivace,
bariéry
zaměstnání

Role dostupnosti a kvality práce, postoje zaměstnavatelů,
marginalizace a diskriminace při ucházení se o zaměstnání.

Periferní trh práce

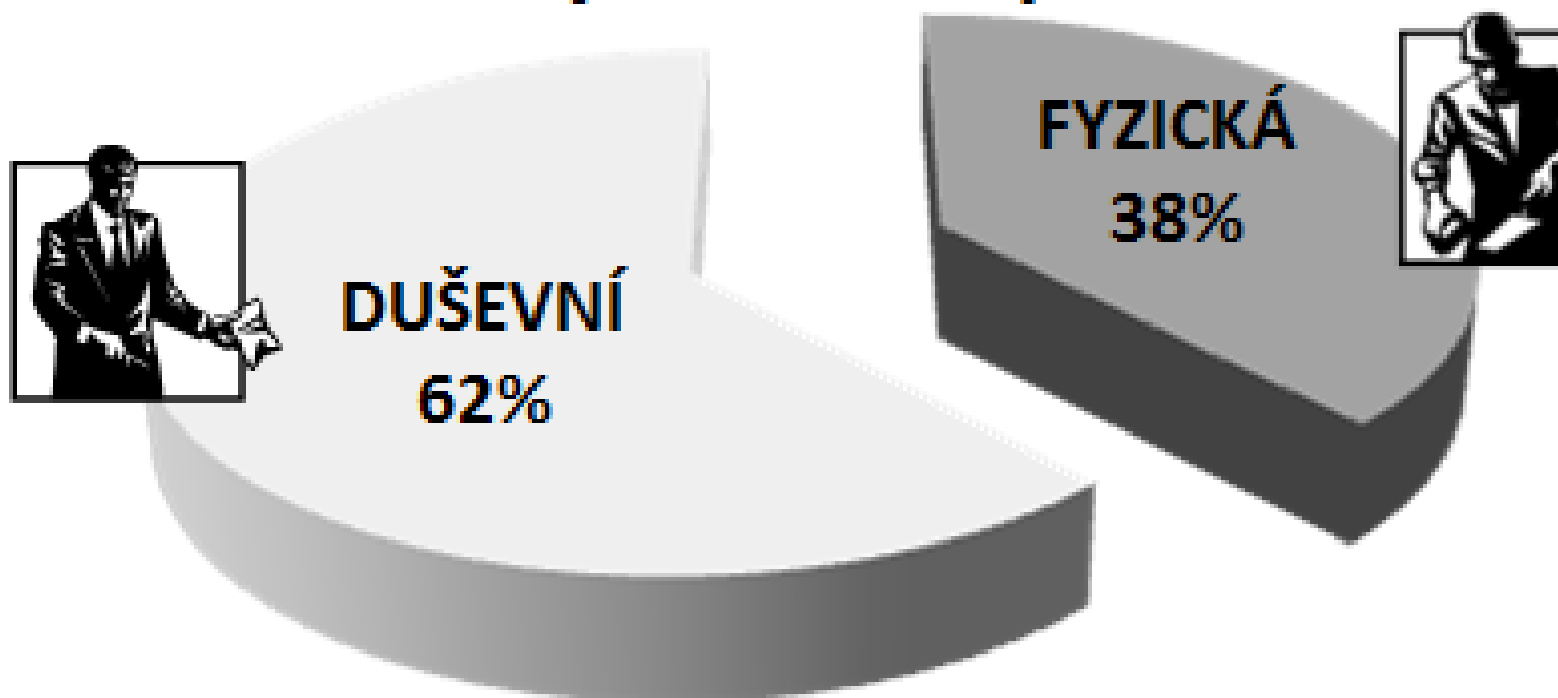
- Nejistá pracovní ujednání: vnucené dočasné a částečné úvazky, vynucené sebezaměstnávání, agenturní zaměstnávání, neformální zaměstnání (částečně v šedé ekonomice)
- Nekvalitní pracovní místa: horší pracovní podmínky (práce na směny, intenzivnější práce, pod úrovní kvalifikace, méně autonomie v práci, práce ohrožující zdraví), nižší mzdy a mzdové vyhlídky

Český trh práce: vývoj sektorové zaměstnanosti v letech 1948 - 2011

Český trh práce

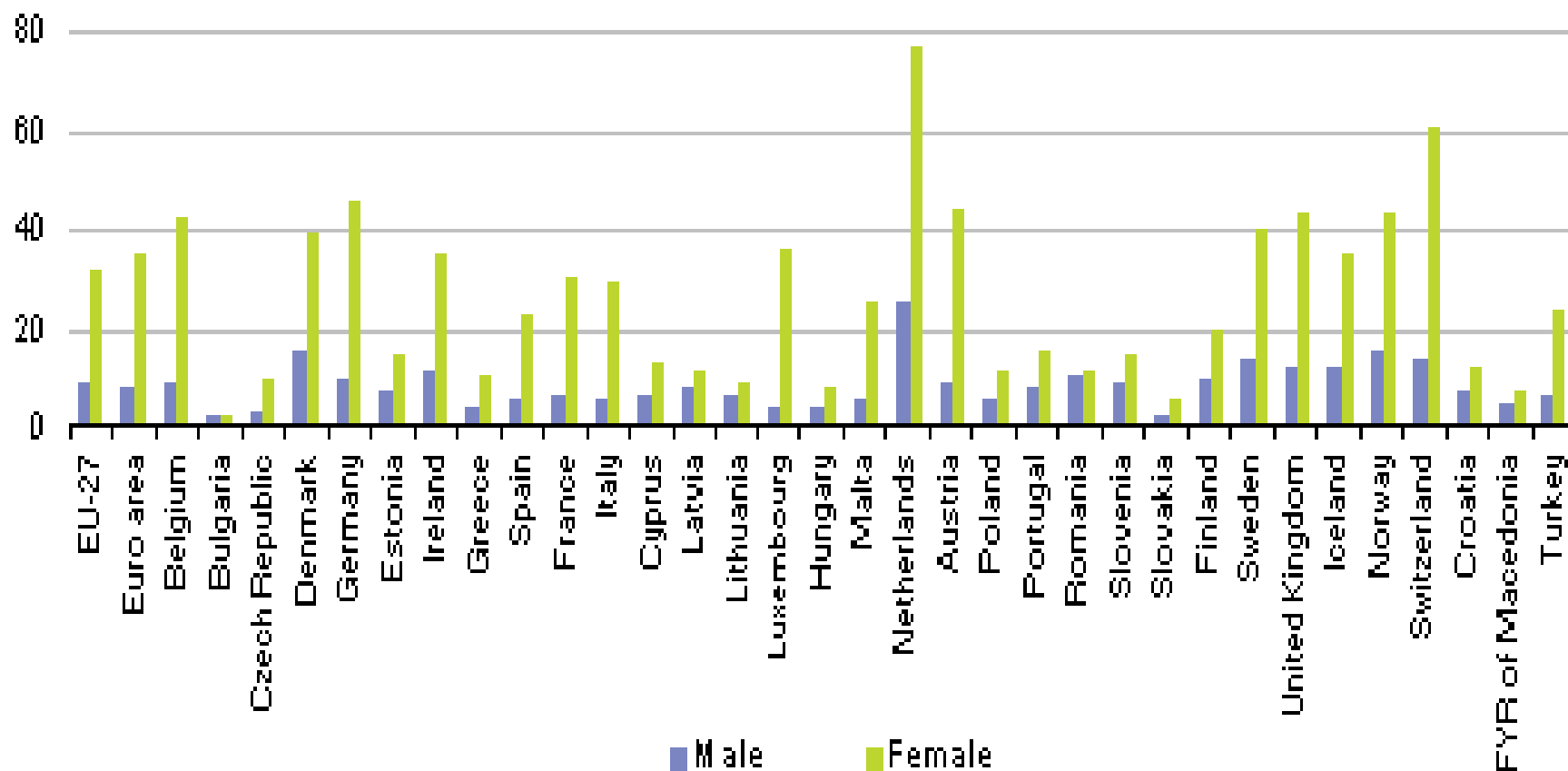
Povaha vykonávané práce v ČR

Český trh práce: high-tech sektor

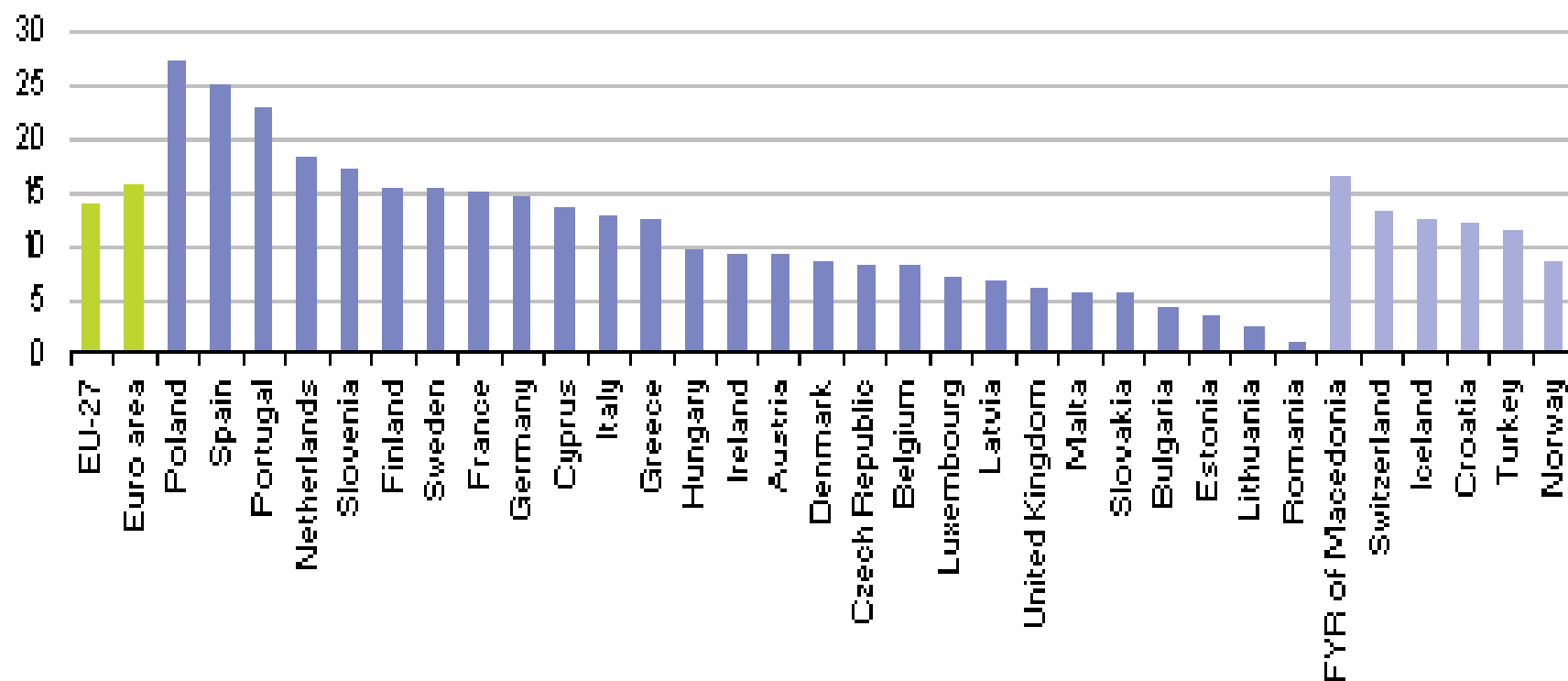
- Znak vyspělosti společnosti
- Ekonomické činnosti high-tech sektoru:
 - high-tech zpracovatelský průmysl (např.: výroba počítačů, spotřební elektroniky a optických přístrojů, letadel a jejich motorů, kosmických lodí a jejich zařízení)
 - high-tech služby (audiovizuální a informační činnosti, činnosti v oblasti ICT a výzkum a vývoj).
- Nízké zastoupení zaměstnaných osob v high-tech oborech na českém trhu práce: 3,2 % osob z celkového počtu zaměstnaných osob, tj. kolem 160 tis. zaměstnaných

Podíl osob pracujících na částečný úvazek nebo mají druhé zaměstnání na celkovém počtu zaměstnanců, 2011

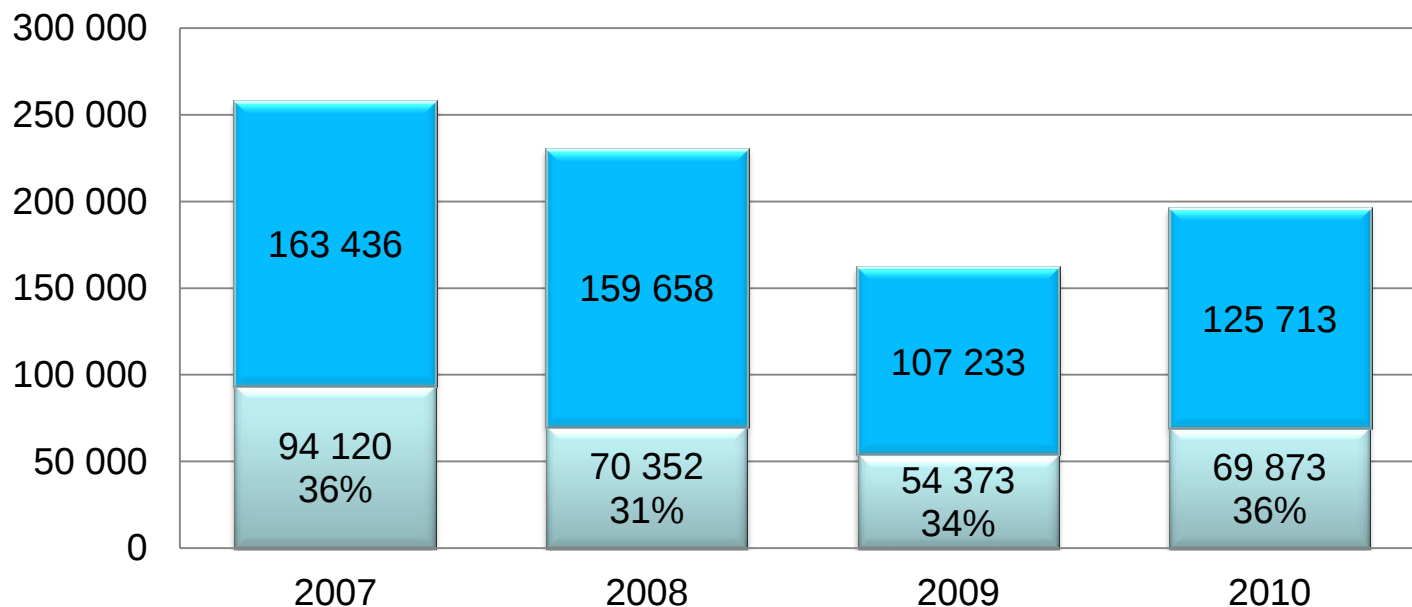
Source: Eurostat (online data code: tps00159)

Podíl osob majících pracovní poměr na dobu určitou, 2011

Source: Eurostat (online data code: lfsa_etpga)

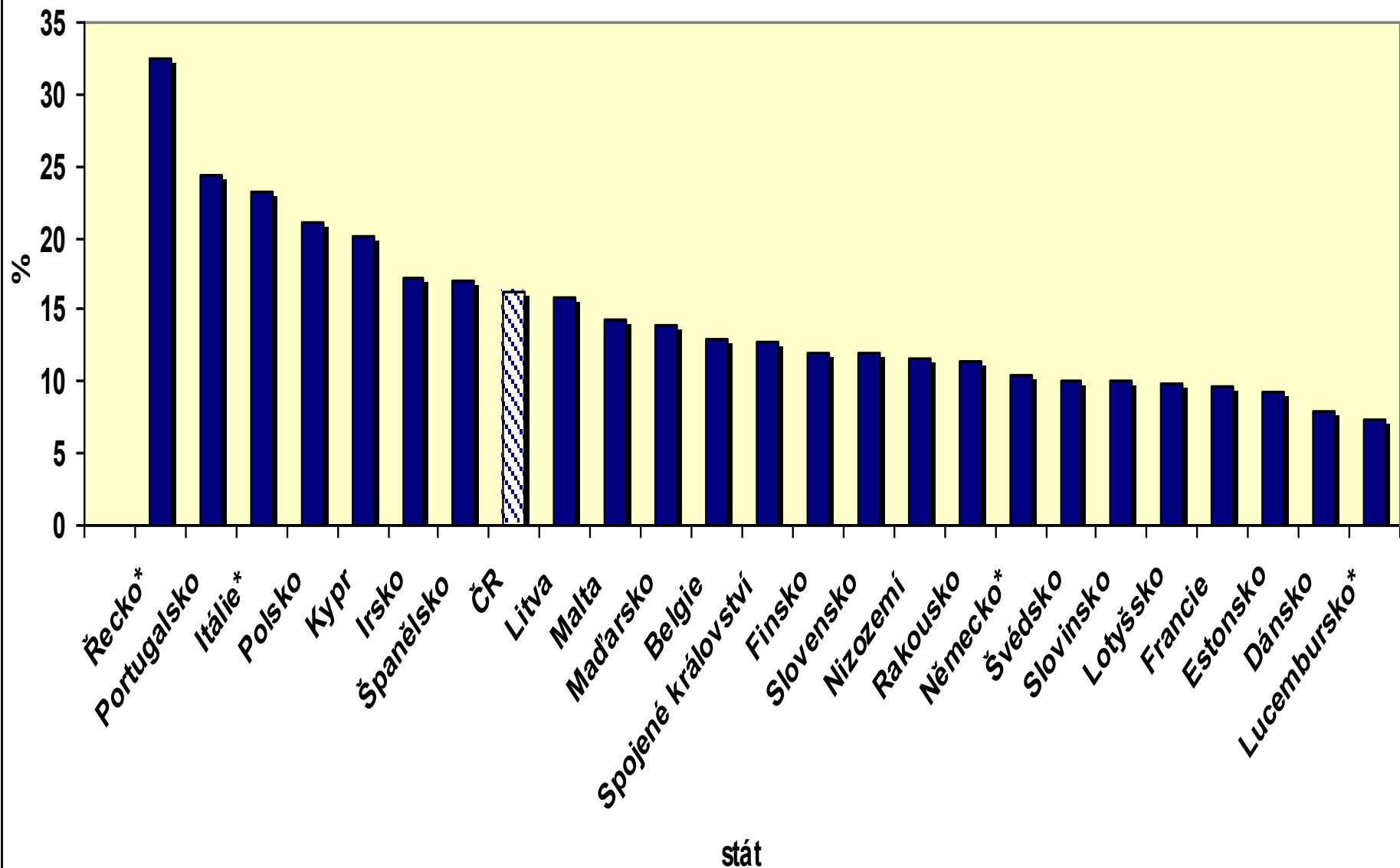
Český trh práce: agenturní zaměstnanci

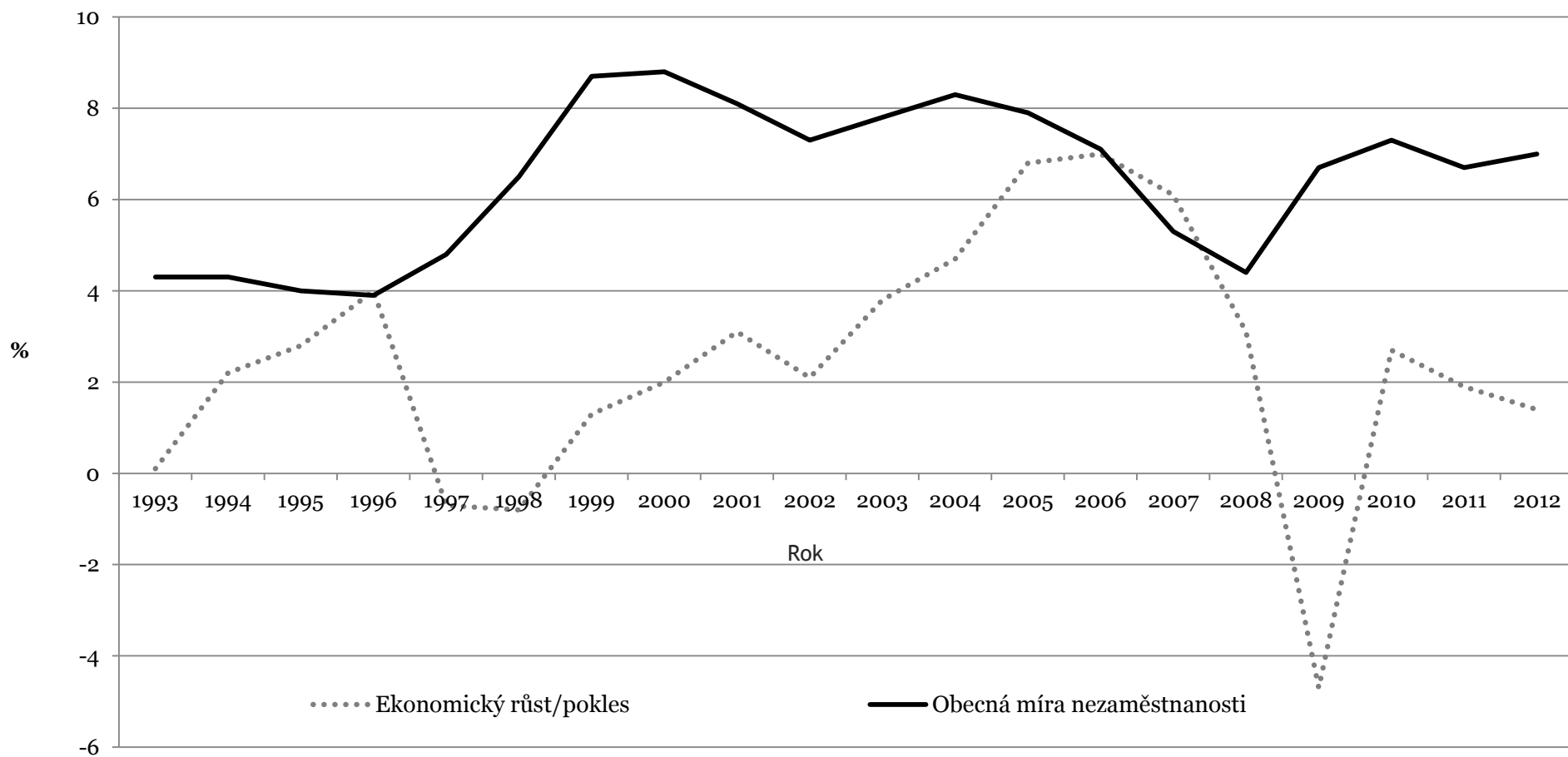
■ Celkový počet všech přidělených zaměstnanců prostřednictvím ostatních agentur práce

■ Celkový počet všech přidělených zaměstnanců prostřednictvím členů APPS

Podíl OSVČ na zaměstnanosti ve státech EU, 2Q/2004

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti a ekonomický růst/pokles v letech 1993 – 2012

Míra nezaměstnanosti ve vybraných zemích EU

Země	2012		
	celkem	muži	ženy
Rakousko	4,4	4,3	4,4
Nizozemsko	5,2	5,2	5,0
Německo	5,5	5,6	5,3
Česká republika	7,0	5,9	8,4
EU 27	10,3	10,2	10,5
Portugalsko	16,6	17,1	16,1
Řecko	25,0	21,9	29,1
Španělsko	25,2	24,8	25,6

Ženy na trhu práce a harmonizace profesního a rodinného života

- Potřeba harmonizace práce a péče o děti a další závislé členy domácnosti
- Rodinná politika versus nízké jistoty trhu práce:
 - dlouhá doba poskytování peněžitě dávky v mateřství a rodičovského příspěvku
 - nízká rozšířenost pracovních míst na zkrácenou pracovní dobu
 - nedostatek zařízení denní péče pro děti do tří let
- Segregace žen na sekundárním trhu práce

Průměrná míra zaměstnanosti žen ve věku 20 - 49 let podle počtu dětí v zemích s odlišnou rodinnou politikou v období 2005 - 20010 (v %)

	ČR	Německo	Francie	Finsko	VB	Španělsko
S jedním dítětem do 6 let	32,24	65,98	72,52	64,10	66,62	64,26
Se dvěma dětmi do 6 let	36,32	58,80	66,22	66,68	59,42	55,56
Se třemi a více dětmi do 6 let	30,80	40,90	47,34	54,70	39,60	45,68

Závěry

- Zvyšující se nejistoty trhu práce
- Segmentace trhu práce
- Nezaměstnanost – od roku 1999 stabilizace míry nezaměstnanosti na 7 – 8 %
- Segmentace trhu práce
- Potřeba žen harmonizovat práci a péči o děti a další závislé členy domácnosti
- Rodinná politika versus nízké jistoty trhu práce
- Segregace žen na sekundárním trhu práce